

Asettamispäätös

30.8.2023

VN/15876/2023
VN/15876/2023-VM-11

Jakelussa mainitut

Paikkatiedon kansallisen riskiarvion työryhmä

Tarkoitus

Valtiovarainministeriö on tänään 30.8.2023 asettanut työryhmän paikkatiedon kansallisen riskiarvion tekemistä varten.

Toimikausi

Työryhmän toimikausi on 1.9.2023-31.3.2024.

Tausta ja tavoitteet

Paikkatiedolla tarkoitetaan tässä asettamispäätöksessä Tilastokeskuksen määritelmän mukaista paikkatietoa:

Paikkatieto on tietoa kohteesta, jonka sijainti tunnetaan ja se sisältääkin aina viittauksen tiettyyn paikkaan tai alueeseen. Paikkatieto voi kuvata myös mitä tahansa toimintaa tai ilmiötä, jolla on sijainti. Paikkatieto on sijaintitiedon ja kohteen tai ilmiön ominaisuuksia kuvaavan ominaisuustiedon muodostama tietokokonaisuus.

Työryhmän asettamisen taustalla on havainnot julkisiin paikka- ja olosuhdetietoihin kohdistuvista suurista kyselymääristä. Avoimesti eri lähteistä (tietojärjestelmistä) saatavilla olevan tiedon osalta voi tulla kyseeseen lisäksi ns. kasaantumisvaikutus, jolloin eri tietolähteistä saatua tietoa yhdistelemällä voidaan saada sellaisia tietoaineistoja, joihin voi liittyä riskitekijöitä. Kasautumisriskejä ei yksittäisen tietojärjestelmän haltijan tekemällä riskiarviolla yksinään voida tehokkaasti arvioida.

Tietoon kohdistuvan epätavallisen aktiivisuuden johdosta on tarpeen arvioida tiedon avoimuuteen liittyviä riskejä. Arviossa on otettava huomioon myös tiedot, jotka eivät ole avoimesti saatavilla, mutta ovat viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999, jäljempänä julkisuuslaki) mukaisesti julkisia. Tällöin tiedot ovat lähtökohtaisesti saatavissa yksittäisen tietopyynnön tekemällä tai jossain tapauksissa vahvan tunnistautumisen avulla.

Tämä asettamispäätös perustuu Turvallisuuskomitean digitoimistolle (VM/LVM) antamaan toimeksiantoon laatia suunnitelma paikkatietojen kansallisen riskiarvion toteuttamiseksi, ja edelleen digitoimiston sen perusteella laatimaan suunnitelmaan.

Tavoitteena on laatia kansallinen paikkatietoja koskeva riskiarvio ja toimintamalli, jotta viranomaiset toimisivat yhtenäisesti ja jotta voitaisiin välttää paikkatietoon osin liittyvät

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 28
00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.vm@gov.fi

ristiriitaiset tavoitteet. Lisäksi tavoitteena on löytää kestävä tasapaino avoimen ja suojattavan paikkatiedon välillä.

Tehtävät:

Työryhmän tehtävänä on laatia paikkatietoja koskeva kansallinen riskiarvio ja toimintamalli paikkatietojen käsittelyyn.

Riskiarvion kohteena on sekä avoimesti saatavilla oleva tieto että tieto, joka ei ole avoimesti saatavilla, mutta on julkisuuslain mukaisesti julkista ja saatavilla viranomaiselta. Riskiarvion ulkopuolelle rajautuu salassa pidettävä tieto.

Riskiarviossa on otettava huomioon erityisesti seuraavat kysymykset:

- 1) Mitä riskejä paikkatietoihin liittyy?
- 2) Mihin eri paikkatietoja käytetään ja mitä tarkoitusta varten niitä hyödynnetään?
- 3) Miten tilanteeseen vaikuttavat muut avoimet tietolähteet (kaupalliset tai yhteisölliset)?
- 4) Mitkä tiedot ovat kansallisen turvallisuuden ja maanpuolustuksen kannalta olennaisia?
- 5) Mitä hyötyä/haittaa paikkatiedon rajoittaminen toisi?
- 6) Millaiset kustannusvaikutukset tiedon rajaamisella olisi?
- 7) Miten paikkatietoja käsitellään kansainvälisessä ympäristössä (Nato ja EU)?
- 8) Mitkä paikkoihin liittyvät tiedot ovat olemassa olevan sääntelyn nojalla salassa pidettäviä / turvaluokiteltuja?
- 9) Onko tarve salata tai rajoittaa paikkoihin liittyviä tietoja nykyisestä ja mitä säädös-
muutoksia se edellyttäisi?
- 10) Onko vastaavaa ilmiö mahdollinen myös paikkaan sitomattomassa tiedossa kuten menettelytavoissa?

Työryhmä voi hyödyntää työssään olemassa olevia riskiarvion malleja.

Työryhmä voi ehdottaa riskiarvion perusteella tarvittavia säädösuudostarpeita. Työryhmän työtä voidaan hyödyntää myös käynnissä olevissa säädösvalmisteluhankkeissa.

Työryhmän menettelytavat ja organisointi

Valtiovarainministeriö kutsuu työryhmän koolle. Työryhmä voi kutsua myös muita asiantuntijoita kulloinkin käsiteltävänä olevan aiheen mukaisesti ja tarvittaessa ja-
kaantua alaryhmiin työskentelyn vaatimalla tavalla.

Ryhmän kokousasiakirjat ja materiaalit julkaistaan ryhmän yhteisessä työtilassa. Valtiovarainministeriö tekee toiminnan toteuttamiseksi tarvittavat päätökset.

Työryhmän kokoonpano (henkilökohtainen varajäsen suluissa, jos on nimetty):

Puheenjohtaja:

Maarit Huotari, lainsäädäntöneuvos, valtiovarainministeriö

Jäsenet:

Jani Heikkinen, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö, työryhmän varapuheenjohtaja

Hanna Havumäki, erityisasiantuntija, puolustusministeriö (Anu Sallinen, neuvotteleva virkamies, puolustusministeriö)

Riitta Teiniranta, johtava asiantuntija, ympäristöministeriö

Lars Dolk, erityisasiantuntija, liikenne- ja viestintäministeriö

Rauli Paananen, valtion kyberturvallisuusjohtaja

Ari-Pekka Dag, johtava asiantuntija, sisäministeriö (Minna Bloigu, johtava asiantuntija, sisäministeriö)

Antti Vertanen, tietohallintojohtaja, maa- ja metsätalousministeriö (Mika Karjalainen, johtava paikkatietoasiantuntija, maa- ja metsätalousministeriö)

Matti Rantanen, turvallisuusasiantuntija, Maanmittauslaitos (Heli Laaksonen, johtaja, Maanmittauslaitos)

Minna Huovinen, väylätietoasiantuntija, Väylävirasto (Esko Hätälä, yksikön päällikkö, Väylävirasto)

Petteri Sipilä, insinöörikoventaja, Puolustusvoimat (Jari Korpi, insinööriylliluutnantti, Puolustusvoimat)

Asta Harju, erikoisasiantuntija, Geologian tutkimuskeskus (Matti Laatikainen, geologi, Geologian tutkimuskeskus)

Matti Janhonen, ylitarkastaja, suojelupoliisi (Thomas Jokinen, ylitarkastaja, suojelupoliisi)

Jarno Ilme, ylijohdaja, Liikenne- ja viestintävirasto

Jukka-Pekka Juutinen, johtaja, Liikenne- ja viestintävirasto

Mikko Hynninen, kehittämispäällikkö, Suomen ympäristökeskus (Iida Autio, erikoissuunnittelija, Suomen ympäristökeskus)

Marja Uusivuori, projektipäällikkö, Tampereen kaupunki (Heikki Karttunen, paikkatietopäällikkö, Tampereen kaupunki)

Sihteeri:

Sami Aalto, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö

Työryhmän nimeämisessä on pyydetty ehdottamaan sekä mies- että naispuolisia edustajia naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:n mukaisesti. Pykälän mukaan valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Kaikilla tahoilla ei ollut esittää nais- ja miesehdokasta, joilla olisi tarvittavaa erityisasiantuntijuutta, minkä vuoksi mainitun lain mukaista sukupuolijakaumaa ei ole ollut mahdollista noudattaa.

Kustannukset ja rahoitus

Työryhmän kustannukset maksetaan valtiovarainministeriön momentilta 28.70.01 (Julkisen hallinnon ICT:n ohjaus ja kehittäminen). Valtiovarainministeriö tekee erilliset päätökset mahdollisista hankinnoista.

Työn toteuttamiseen liittyvistä mahdollisista rahoituspäätöksistä ja hankinnoista päättää valtiovarainministeriö sen työjärjestyksen mukaisesti.

Työryhmän työ tehdään virkatyönä eikä jäsenille makseta palkkioita. Kukin organisaatio vastaa jäsentensä mahdollisista matkakustannuksista.

Kunta- ja alueministeri

Anna-Kaisa Ikonen

ICT-johtaja

Jarkko Levasma

Jakelu Työryhmän puheenjohtaja, jäsenet ja sihteeri

Tiedoksi VM Valtiovarainministeriö
PLM Puolustusministeriö
LVM Liikenne- ja viestintäministeriö
MMM Maa- ja metsätalousministeriö
SM Sisäministeriö
YM Ympäristöministeriö
Tampereen kaupunki
Suomen ympäristökeskus SYKE
Väylävirasto
Geologian tutkimuskeskus
Suojelupoliisi
Maanmittauslaitos
Puolustusvoimat
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
Turvallisuuskomitea

VN/15876/2023-VM-11

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: